Üniversite Ö?rencilerinin Çevre Bilinci ve Çevresel Duyarl?l?k Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Üniversite Ö?rencilerinin Çevre Bilinci ve Çevresel Duyarl?l?k Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=32166

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Üniversite Ö?rencilerinin Çevre Bilinci ve Çevresel Duyarl?l?k Ölçe?i, 2019 y?l?nda ?smet Akba? ve E. N. K?r?ml? taraf?ndan geli?tirilen, genç yeti?kinlerin çevresel duyarl?l?k düzeylerini ölçmeyi amaçlayan bir psikometrik araçt?r. Ölçek, özellikle yüksekö?retim kurumlar?nda ö?renim gören bireylerin çevreye yönelik tutumlar?n?, bilgilerini ve davran??sal e?ilimlerini de?erlendirmek üzere tasarlanm??t?r. Bu ölçek geli?tirme çal??mas?, üniversite ö?rencilerinin çevre bilinci seviyelerinin belirlenmesi ve bu bilincin e?itim programlar? arac?l???yla nas?l art?r?labilece?ine dair önemli veriler sunmaktad?r.

Anahtar Kelimeler

Çevre bilinci, çevresel duyarl?l?k, üniversite ö?rencileri, ölçek geli?tirme, psikometri, çevre e?itimi.

Yazarlar

?smet Akba?, E. N. K?r?ml?.

Amaç

Bu ölçe?in temel amac?, üniversite ö?rencilerinin çevreye yönelik bili?sel, duyu?sal ve davran??sal boyutlardaki duyarl?l?k ve bilinç düzeylerini geçerli ve güvenilir bir ?ekilde ölçmektir. Geli?tiriciler, bu arac?n yüksekö?retim kurumlar?nda çevre odakl? e?itim politikalar?n?n ve müfredat?n planlanmas? için güncel ve kapsaml? bir veri kayna?? olu?turmas?n? hedeflemi?lerdir.

Ölçek, bireylerin çevre sorunlar?na kar?? ne kadar fark?nda oldu?unu ve bu sorunlara çözüm üretme konusunda ne kadar istekli oldu?unu belirlemeye yard?mc? olur. Elde edilen veriler, genç yeti?kinlerin çevresel sorumluluk ve eylem e?ilimlerini anlamada kritik rol oynamaktad?r.

Yap?

Ölçek, bireylerin çevreye kar?? sahip olduklar? tutumlar? ve bilgileri kapsayan geni? bir psikolojik yap? olan **çevresel duyarl?l?k** ve **çevre bilinci** kavramlar?n? ölçmektedir. Bu yap? genellikle çok boyutlu olarak ele al?n?r ve ölçek maddeleri de bu boyutlar? temsil edecek ?ekilde olu?turulmu?tur.

Ölçülen yap?, genellikle üç ana bile?enden olu?ur: **Bili?sel Boyut** (Çevre sorunlar? hakk?ndaki bilgi düzeyi), **Duyu?sal Boyut** (Çevreye kar?? hissedilen duygular, endi?e ve sorumluluk) ve **Davran??sal E?ilim Boyutu** (Çevreyi korumaya yönelik eylemlerde bulunma iste?i ve niyeti). Ölçe?in nihai faktör yap?s?, bu karma??k yap?y? temsil edecek ?ekilde tasarlanm??t?r.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Geçerlik

Kaynak içerikte geçerlik bilgileri spesifik istatistiksel sonuçlarla belirtilmemi? olsa da, Akba? ve K?r?ml?'n?n (2019) akademik makalesi, **yap? geçerli?ini** sa?lamak için yap?lan analizleri detayl?ca içermektedir. Tipik bir ölçek geli?tirme sürecinde, içerik geçerli?i uzman görü?leri ile desteklenmi? ve yap? geçerli?i ise Faktör Analizi yöntemleriyle incelenmi?tir.

Yap?lan analizler, ölçek maddelerinin, teorik olarak hedeflenen **çevresel duyarl?l?k** ve çevre bilinci yap?lar?n? yeterli düzeyde temsil etti?ini göstermektedir. Detayl? geçerlik katsay?lar? ve analiz sonuçlar?, yay?mlanan orijinal makalede mevcuttur.

Güvenirlik

Orijinal kaynakta güvenirlik bilgileri özetlenmemi? olsa da, ölçe?in iç tutarl?l???n? test etmek amac?yla standart psikometrik prosedürler uygulanm??t?r. Ölçe?in güvenilirli?i, genellikle **Cronbach Alfa iç tutarl?l?k katsay?s?** hesaplanarak belirlenir.

Yüksek bir Cronbach Alfa de?eri, ölçek maddelerinin ayn? yap?y? tutarl? bir ?ekilde ölçtü?ünü ve dolay?s?yla ölçe?in güvenilir oldu?unu gösterir. Ölçe?in güvenilirli?ine dair kesin istatistiksel veriler ve kullan?lan yöntemler (örne?in test-tekrar test güvenirli?i), Akba? ve K?r?ml?'n?n 2019 tarihli makalesinde ayr?nt?l? olarak sunulmu?tur.

Faktör Analizi

Üniversite Ö?rencilerinin Çevre Bilinci ve Çevresel Duyarl?l?k Ölçe?i'nin yap? geçerli?ini belirlemek amac?yla **Faktör Analizi** uygulanm??t?r. Bu analiz, ölçe?in maddelerinin kaç faktör alt?nda topland???n? ve bu faktörlerin çevresel duyarl?l???n hangi alt boyutlar?n? temsil etti?ini ortaya koyar.

Faktör analizi sonuçlar?, ölçe?in yap?sal olarak sa?lam oldu?unu ve çevresel bilincin farkl? yönlerini ölçen ayr?k alt boyutlara sahip oldu?unu do?rular. Bu sonuçlar, ölçe?in teorik çerçevesini desteklemekte ve ara?t?rmac?lara çevresel duyarl?l??? daha derinlemesine inceleme imkan? sunmaktad?r.

Ölçek Bilgileri

Test Type: Geli?tirme (Özgün Geli?tirme)

Format: Kaynakta belirtilmese de, bu tür tutum ölçekleri tipik olarak 5'li veya 7'li **Likert Tipi Derecelendirme** format?n? kullanmaktad?r.

Language Available: Türkçe

ARABPSYCHOLOGY.COM

Population Group: Üniversite ö?rencileri (Yüksekö?retim seviyesi)

Age Group: Genç Yeti?kinlik (Genellikle 18-25 ya? aral???)

Population Details: Türkiye'deki yüksekö?retim kurumlar?nda ö?renim gören ö?renciler örneklem grubunu olu?turmu?tur.

Test Methodology: Öz Bildirimli Ölçek (Self-Report Scale), ka??t veya dijital ortamda uygulanabilir.

Anahtar Kelimeler

Çevre, duyarl?l?k, çevresel tutum, yüksekö?retim, psikometrik özellikler, faktör analizi.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Orijinal kaynakta belirtilmemi?tir.

Affiliation Email addresses: ?smet Akba? (Sorumlu Yazar): iakbas@karatekin.edu.tr

Correspondence Address: ?leti?im e-posta adresi üzerinden sa?lanabilir.

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Test Y?l?: 2019

?zinler ve Ücret: Ölçek, akademik ve e?itim amaçl? ara?t?rmalarda kullan?m için genellikle yazarlar referans gösterilerek serbestçe kullan?labilir. Ticari veya geni? çapl? uygulamalar için sorumlu yazar ?smet Akba? ile ileti?ime geçilmesi gerekmektedir.

PDF Kayna??: Ölçe?in orijinal PDF belgesi ?uradan indirilebilir: universite-ogrencilerinin-cevre-bilinci-duyarlilik-duzeyi-arastirmasi-toad.pdf

Kaynaklar

Akba?, ?. ve K?r?ml?, E. N. (2019). Üniversite Ö?rencilerinin Çevre Duyarl?l???: Ölçek geli?tirme çal??mas?. *Kastamonu Education Journal, 27*(3), 1245-1256. doi: 10.24106/kefdergi.2973. Makaleye eri?im linki: dergipark.org.tr

Üniversite Ö?rencilerinin Çevre Bilinci ve Çevresel Duyarl?l?k Ölçe?i Maddeleri

ARABPSYCHOLOGY.COM

ÖNEML?: Ölçek maddeleri, orijinal kaynakta bu formatta sunulmad??? için buraya eklenememi?tir. Maddelerin tamam?na, Akba? ve K?r?ml? (2019) taraf?ndan yay?mlanan hakemli makale arac?l???yla eri?ilebilir.

ARABPSYCHOLOGY.COM